

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K

„ „ „ „ 10 „

„ „ „ „ 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se „Točaj“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot pe Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“.

Na naročila brez doposlano naročilne se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo
Nahaja v Gosposki ulici št. 7
Gorica v I. nadst. na desno.
Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7
v I. nadst. na levo.
Naročnino in oglase je plačati
loco Gorica.
Oglasi in poslanice se računijo
po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat
6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12
vin. vsaka vrsta. Večkrat po po-
godbi. Večje črke po prostoru.
Reklame in spisi v uredniškem
delu 30 vin. vrsta. — Za obliko
in vsebino oglasov odklanjamo
vsako odgovornost.

Jugoslovansko dijaštvo v Pragi za slovensko vseučilišče.

(Iz Prage.)

Sramotno in poniževalno dejstvo, da slovenski dijak lahko dela izpite in poslušaja predavanja v vseh drugih jezikih, samo v materinskem ne, je prisililo naše dijaštvo, da se zopet oglasi za svojo staro pravdo.

Razven tega pride ravno sedaj na dnevni red državnega zbora laška univerza. O naši ne govori nihče nič: ne govori in ne poteguje se zanjo domovina, a tudi naši poslanci molčijo. Vlada pa se radi nas Slovencev ne bo razburjala: ona dela z nami kar le hoče. Kaj čim torej, da ravno v takih obupnih razmerah mladina sama ponovi svoj stari bojni klic po svojih zahtevah.

Akademikna mladina je v tem boju osamljena. Ne stoji za njo nobena tuja država, ne stoji za njo niti narod in ne stoji za njo poslanci. Sami smo, sami se bojujemo in sami si hočemo in moramo dobojevat svojo pravico.

V takem znamenju se je vršilo v Pragi v soboto manifestacijsko zborovanje jugoslovanskega dijaštva.

Vsi mnogoštevilni govorniki so povdarjali, da se mora napraviti konec tem za slovenskega akademika sramotnim razmeram, da mora vlada dati i nam kar nam gre!

Zborovanja se je udeležilo do 300 jugoslovanskih akademikov, med njimi hrvaški poslanec Fran Supilo.

Sprejete so bile sledeče resolucije: Jugoslovansko dijaštvo v Pragi, zbrano na shodu dne 26. t. m.

zahteva

1) Vlada nam kot enakopravnim državljanom Avstrije izpopolni naše pomankljivo ljudsko-srednje in strokovno šolstvo.

2) Istočasno z rešitvijo laškega vseučiliškega vprašanja, naj se zakonito zaimči ustanovitev slovenskega vseučilišča: bode li sedež bodočega ita-

lijanskega vseučilišča v Trstu, zahtevamo tudi mi svoje vseučilišče istotam.

3) Začasno naj se osnuje provizorij na češkem vseučilišču v Pragi v smislu sklepa akad. senata istega vseučilišča.

4) Uvedi se reciprociteta zagrebškega vseučilišča.

5) Slovenske docenture naj se ne osnujejo zajedno v Krakovu in v Pragi, kajti v tem vidimo nevarnost za akcijo slov. vseučilišča.

6) Jugoslovanska delegacija v avstrijskem državnem zboru naj se enotno zavzame z vsemi sredstvi za to, da se vpostavi junctim med slovenskim in laškim vseučiliščem v smislu zgorajšnje resolucije št. 2.

7) Pozivljamo ljubljanski vseučiliški odsek, naj se spremeni v vseslovensko vseučiliško društvo s podružnicami, ki naj zbirajo gnotna sredstva za slovensko vseučilišče.

„Slovanska enota“.

Češki državni poslanci so se združili v enotni češki klub. Kakor hitro se je to zgodilo, je bilo vprašanje, kaj pa bo s „Slovansko Enoto“? Češki klub je močan političen faktor v parlamentu; ali se bo hotel vezati z Jugoslovani ali morda krene čisto na svoja pota? Nemci so upali in delali na to, da bi ne prišlo do nobenega stika med severnimi in južnimi Slovani, ali večerajšnja poročila z Dunaja pravijo, da stopi enotni češki klub do obeh jugoslovanskih klubov s predlogom, da naj se vstvari stroga, enotna parlamentarna organizacija pod imenom „Slovanska Enota“.

„Slovanska Enota“ bi tvorili: „češki klub“, „Zveza južnih Slovanov“, „Slovenski klub“, in „Hrvatski klub“, (ako oni štirje dalmatinski poslanci ne vstopijo v „Slov. klub“). Čehi povdarjajo, da mora biti „Enota“ res le stroga parlamentarna enota, celota, katero bi vodil stalno voljeni načelnik. Veljaj bi princip skupne organizacije, princip subordinacije pod sklepe „Slovanske Enote“ in načelo podrejenosti. Glede načelnika bi se določil nekaj turnus.

Oblečen je čedno, a sam na sebi je še bolj čeden: vitka, visoka postava, lasje spredaj moderno sesvaljeni, belih, rdečkastih lic, kratko rečeno, krasen mladenič.

Naš posel je pač tak, da vidimo vsakovrstne ljudi: najodličnejše, kar jih je sploh, a tudi mnogo smetij; in tako se, čeprav si marker, popolnoma prilagodiš ljudem, to se pravi, če o politiki kaj razumeš.

Opazoval sem gospoda, in glej: tiho sedi, z nikomur ni znan, in obleka na njem je nova; pomislim zase: ali je iz inozemstva, najbrže Anglež, ali kak potujoč grof. In čeprav je mlad, kaže, da je nekaj. Poleg njega je sedel Oliver in se mu je celo odmaknil.

Končali so partijo: veliki je izgubil. Tu se zadere nad menoj:

„Ti goljufajš vedno, ne šteješ pravilno in se oziraš na vse strani!“

Psujoč me je vrgel kij v stran in je odšel. Prav! le pojdi! Na večere igrata s knezom partijo po petdeset rubljev, danes pa je zaigral butiljko mazona — pa je ves iz sebe. Je že tak značaj! Drugikrat igrata s knezom do dveh: če ne položita denarja v mrežico, že vem, da nima ne ta ne oni denarja, a vseeno se postavljata.

Čehi povdarjajo, da so pripravljani za skupno delovanje Čehov in Jugoslovancev, oni so pripravljani podpirati naše kulturne in gospodarske težnje, ali nikakor jih ni več volja, da bi službovali še kedaj kakim osebnim namenom; povdarjajo, da se ne sme več zgoditi, da bi kdo vpliv Enote izrabljaj v svrhu svoje osebne in strankarske politike, kakor je to delal dr. Šusteršič.

Čehi čutijo neuspešnost politike Enote v zadnjih časih, ker je imel v njej preveč besede dr. Šusteršič. Zato hočejo kreniti na nova pota. Najprvo so vstvarili enoten češki klub, ki bo močna organizacija sporazumnega dela in discipline, na to stopajo pa na delo za „Slovansko Enoto“. „Enota“ pa je mogoča le, če se Jugoslovani podvržejo istotako trdni organizaciji. Tudi če so deljeni na tri dele, morejo v „Enoti“ reprezentirati nekako jugoslovansko skupnost. Čehi so zreli možje, zato puščajo svoje posebne strankarske težnje na strani, predpostavljajo jim skupne interese češkega naroda, kakor je to neobhodno potrebno v današnjih hudih borbah z Nemci in vlado.

Češke stranke so se združile v enoto — jugoslovanske poslance pa vidimo sedaj že kar v treh klubih. Namesto stremljenja po enoti — razdor, cepljenje. Čehi enotni. Jugoslovani razcepjeni. Češki vzgled bi moral vplivati na Jugoslovane, da bi veljal i za nje princip predpostavljene skupnih interesov pred strankarske, toda mi imamo Šusteršiča, ki tolče po mizi s svojo jezuitsko roko pa kriči: Če moja ne velja, pa naj vse vrag vzame! Od Šusteršiča je sedaj odvisno, če sploh pride do „Enote“. Morda bo pa toliko ponosen, sedaj ko šteje njegov klub pravzaprav 22 poslancev, da odkloni vstop v „Enoto“; vstopil bi rad menda le kot voditelj! Morda se približa klerikalni „Slovenski klub“ nemškemu klerikalcem? Da bi držal Šusteršič tako discipline, kakoršno zahtevajo Čehi za „Enoto“, ne verjamemo.

Pa naj naredi kar hoče — poslanci v „Zvezi južnih Slovanov“ bodo brez dvoma gledali na to, da ostanejo Čehi na njihovi strani; ponudene češke roke ne odklonijo, marveč primejo za njo, tako da bo

»Ali velja,« reče, »za petindvajset ogej?«

»Velja!«

Če le zazehaš, ali ne postaviš krogelj pravilno, — človek vendar ni iz kamena! — že moraš slišati:

»Ne za žaganje, ampak za denar se igra!«

In ta človek me zbada bolj kot vsi drugi.

No, prav. Ko je veliki odšel, reče knez novodošlemu gospodu:

»Izvolite-li z menoj igrati?«

»Z veseljem,« odvrni.

Dokler je sedel, je gledal z nekako predrzno neustrašnostjo, — pač pogume, človek, sem si mislil, — a ko je vstal in stopil k biljardu — je postal nekako plah. Ne ravno plah, a videlo se je, da ga je zapustila samozavest. Ali mu je bilo v novi obleki neudobno ali se je bal, da vsi nanj gledajo, ni pač bilo v njem tiste živahnosti. Hodi po strani, se obesi z žepom za mrežo; začne mazati kij s kredco, izpusti kredco na tla. Vsakikrat, ko zadene kroglo, se ozre in zardi. Nič tako, kakor knez; ta je že vaje: namaže kij, si namaže s kredco roko, zaviha rokave in kakor hitro začne igrati, že pokajo mreže, čeprav je majhen.

tu stik med Čehi in Jugoslovani lahko tudi brez Šusteršiča in njegovih pajdašev.

Prav pa bi bilo seveda to: da bi imeli Jugoslovani trdno zvezo med svojimi poslanci, nekaj enotnega, kar bi se potem združilo z enotnim češkim klubom v močeno parlamentarno organizacijo. Le taka more igrati veliko ulogo v parlamentu ter koristiti Slovanom!

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Sv. Križa. — »Gorica« je objavila v št. 94. dne 26. novembra t. l. dopis z naslovom »Sv. Križ«, ki se odlikuje s posebnim sovražstvom do obeh poročevalcev na shodu, s sovražstvom, kakoršnjega je zmožen le pristni klerikalec. Evo nekaj odgovora.

Na vprašanje, kaj je prigralo v Sv. Križ na shod gg. drž. posl. A. Streklja in Andr. Gabrščka, odgovarjamo, da oba gospoda sta se odzvala ponovnemu vabilu svojih volilcev, da se prepričata o nezgodah, ki so zadele občino in da nasvetujeta in pomagata, kako bi se ublažili zli posledki zelo slabe letine. Oba gospoda naj sprejmeta svojih volilcev iskreno zahvalo, da sta se odzvala vabilu in prišla med nje.

Državni poslanec g. A. Strekelj je že storil svojo poslaniško dolžnost in izvršil na shodu dano obljubo ter vložil v drž. zboru nujni predlog za ublaženje bede v sodnem okraju Ajdovskem in v prvivrstvi občini Sv. Križ in Brje. Hvala mu iskrena! Nele njegovi bivši volilci, ampak velika večina občanarjev mu bode hvaležna: presiti in prenapeti, zaslepljeni nasprotni klerikalci pa naj le se debelijo v svojem nekrščanskem sovražstvu. Ljudstvo jih bo sodilo, ko spozna še bolj njih grdo početje iz sovražstva.

Dopis v »Gorici« pa se odlikuje tudi z lažnjivostjo. Tako na debelo zamore lagati le zaslepljeni, pokvarjeni klerikalec. Lažnjivi dopisnik trdi, da ni bil na shodu, a sodi, da je bilo na shodu le parkrat po 10 mož, ker da kdor pozna Ferjančičevo

Igrala sta dve ali tri partije — ne spominjam se več — tu položi knez kij in reče:

»Dovolite, da vas vprašam kako je vaše ime?«

»Nehljudov!« odgovori oni.

»Vaš oče,« pravi, »je bil korni poveljnik?«

»Da,« odvrne ta.

Od sedaj naprej sta govorila pogostoma francosko; nisem ju razumel. Predelala sta pač celo rodbino.

»Au revoir,« reče knez, »zelo me veseli, da sem se seznanil z vami.«

Umil si je roke in je odšel obedovat: a ta stoji s kijem pri biljardu in poriva kroglice.

Znana stvar pri našem poslu je: čim osornejši si s tujcem, tem bolj je. Vzel sem kroglice, da jih shranim. Zardel je in me vprašal:

»Ali še smem igrati?«

»Seveda,« odvrnem, »za to je biljard tukaj, da se igra.« A ne pogledam ga in pospravljani kije.

(Pride še.)

Markerjevi zapiski.

Povest. — Spisal L. N. TOLSTOJ.

Bilo je približno ob treh. Igrali so tile gospodje: veliki gost (tako so ga nazivali naši), bil je tu knez (ki se vedno ž njim vozi), tudi brkati gospod je bil tu, mali huzar, Oliver, ki je bil pri gledišču, in »Pan«. Ljudij je bilo mnogo.

Veliki gost je igral s knezom. Jaz hodim s števnim strojem okrog biljarda in štejem: deset in osemindvajset, dvanajst in osemindvajset. Tako je pač naše markersko življenje: v ustih nisi še grizljeja imel in spal že nisi dve noči, a ti kliči neprenehoma in pobiraj kroglice. Ko tako štejem, zapazim, da je vstopil pri vratih neki nov gospod, gledal in gledal in se naposled vsedel na divan. Prav.

»Kdo neki more biti, kekega stanu?« pomislim zase.

Oblečen je čedno, — da tako čedno, da je videti obleko na njem, kakor da bi bila vzeta iz škatljice: kockaste hlače iz trikota, moderna kratka suknja, zametast točelnik in zlata vratčica, na njej pa visi vse polno priveskov.

dvorano, ve, da ne gre notri več kakor parkrat po 10 mož. Grozna laž!

Onim več s totinam mož, ki so se vdeležili shoda, ter napolnili dvorano, ni se treba dokazovati, kako debelo se je zlagal klerikalni lažni kljukec. Da bodo pojmi, tudi, kak lažnjivec na de- pojmi, povemo, da Ferjančič- belo dvorana, ki je bila polna zboroval- cev, med njimi tudi nekaj klerikalcev, celo iz drugih občin, meri 10 m x 6 m = 60 m² brez veže, ki je bila tudi polna. Ako bi bil vsak zborovalec tak trebušon, kakoršnih ni na svetu, da bi pokrili 1 m², bi bilo na shodu do 100 mož; nas navadnih zemlja- nov pa gre na vsak m² po 4 do 6, izračuna vsak sam, koliko ljudi je bilo na shodu. Še lažnjivi kljukec ni lagal tako na debelo!

Brie. — Dne 26. novembra se je poro- čila tukajšnjega posestnika hčerka Tončka Furlanova z Ivanom Rijavcem iz Dorn- berga. Svatba se je vršila jako lepo in slovesno. Nevesta je bila vrlo dekle, iz- borna in zvesta pevka našega pevskega društva in bila je tudi zvesta članica žen- ske podružnice sv. C. in M. v Brjah. Zato pa so tudi gostje radi zložili v prid tej ko- rištni družbi svoto 11 kron. Novoporočen- cema kličemo: Na zdar! in Bog ju živi! Mlada nevesta pa naj sedaj pristopi k po- družnici sv. C. in M. v Dornbergu.

Iz goriške okolice.

Iz Vrtojbe, dne 30. novembra. — (Kje je g. okrajni zdravnik?) Čuden prizor se je zgodil včeraj. Videlo se je 2 pogrebca vsak svojo krsto na rami nesi proti pokopališču. Ljudje so se zgrajali nad tem! Od okrajnega zdravnika oziro- ma glavarstva je prišel vkaz, da se mora tako pokopati, ker je kužna bolezen. Seve okrajni zdravnik je to konstatiral v svo- jem uradu! Da bi prišel k bolnikom, kar bi bila njegova dolžnost, se mu ne mu- di! Čeravno ga je županstvo večkrat na- prosilo, da naj pride, pa ni prišel. Tu pa ljudje in otroci bolehalo in umirajo! Dan na dan se sliši žalostni glas zvona, na- znajajoč novega mrliča! Županstvo naj energično zahteva, da naj okrajni zdrav- nik pride, ker je zato tudi plačan! Obišče naj vse bolnike, in kar je glavno, konsta- tira naj bolezen: Ako je kužna, da se po- trebne korake v omejitve tega zla napra- vi, ako pa tega ni, ni potrebno takih muč- nih prizorov, kakor se je dogodilo vče- raj!

Smo v bližini mesta, ali v zdravstve- nem oziru smo tako zanemarjeni, da je v tem pogledu, najzadnja in najbolj oddalje- na gorska vasica morda na boljšem! Kdo je temu kriv — — —?

Občinar.

Iz sežanskega okraja.

Miklavžev večer v Sežani priredi tu- kajšnje društvo »Zorislava« v nedeljo 4. decembra. Sodelovala bo šolska mladina, ki vprižori igro »Zaprta laž«. H koncu na- stopi Miklavž z angelci in parklji. Čisti dobiček je namenjen revnim otrokom.

Opozarjamo

na novo vrsto valjanih „Pekatet“, enako doma delanim za juho in prikuho. Odobi- vajo se le v rumenih ovijih po 1/2 kg v najfinjših kakovostih z napisom in sliko:

„Štiri rumenjaki“
„Osem rumenjakov“.

Domače vesti.

Vspored koncerta, ki ga priredi »Pevsko in glasbeno društvo« dne 3. de- cembra t. l. obsega sledeče točke:

Vspored: 1. K. Bendl: Tatranska vilolica, možki zbor in tenor-solo s spremljevanjem klavirja; 2. A. Dvorak: a) Oj, zeleni, travica..., b) Uje- ta, c) Na begu, iz »Moravskih dvo- spevov«, poje ženski zbor; 3. a) R. Roz- košny: Pro hubinku, b) B. Smetana: Arija iz opere »Hubička«, c) Pavšič: Pastarica, poje gospa Berta Ja- wurkova; 4. Oskar Dev: a) Tihi veter od morja..., b) Hrepene- nje, poje možki zbor; 5. a) J. Jindrich: Notturmo, b) J. Jindrich: To vedel bych rad..., poje gospa Berta Ja- wurkova; 6) J. Brahms: Dekle (srbska), poje mešan zbor.

Zborovodja g. Josip Michl. Pri kla- virju g. Ciril Eržen. — Začetek ob 8 1/2 uri zvečer, blagajna se odpre ob 7 1/2 uri zvečer.

Cene: fotelji po 3 K, sedeži v par- terju I.—III. vrste po 2.50 K, IV.—VIII. vrste po 1.80 K; na balkonu I. reda po 2.50 K, II. reda 1.80 K. Stojišča po 1 K, dijaki, voljaki do narednika in člani pev- skih društev 50 vin.

Predprodaja v knjigarni A. Gabršček, Trgovski dom.

Kakor vidno, vsopred je lep in zelo zanimiv. Najbrže tudi vspeh bo lep.

Za koncert »Pevskega in glasbenega društva« se ne bo razpošiljalo posebnih vabil; pride lahko vsak, kdor se za glasbo in petje zanima.

Občinstvo se opozarja, naj ne pozabi preskrbeti se z be- sedilom skladb, ki se jih bo ta dan pelo. Kdor pozna tekst pesni, lažje umeva in uživa proizvajanje.

Besedilo se dobi za znesek 20 v ali v predprodaji v knjigarni A. Gabršček ali pa pri blagajni na dan koncerta.

Sl. županstva, ki nam niso še vrnila popravkov za »Kažipot«, so uljudno na- prošena, da storijo to čimprej.

Naše vseučiliško vprašanje. — Z Du- naja poročajo, da se je vendar sešel jugo- slovanski visokošolski odsek. Imel je sejo v sredo. Obravnavalo se je o taktičnih vprašanjih gledé postopanja v proračun- skem odseku, ali vprašanje jugoslovanske vseučiliščne zahteve se je preložilo na po- znejši čas.

Proračunski odsek bo sklican najbrže v torek ali sredo. V njem se bo nadaljevala debata o laški pravni fakulteti. Lahki so proti nameri, da bi se debatiralo le do prehoda v specialno debato, ampak za- tehtavajo takoj tudi specialno debato ali vsaj garancijo, da bo fakultetno vprašanje re- šeno do konca leta. Pogajanja se nadalju- jejo.

Vprašanje pa je še vedno odprto, kaj storijo slov. poslanci nasproti laški pravni fakulteti in za naše vseučiliško vprašanje?

Šusteršič je bil pri Bienertlu v dolgi konferenci. Kaj sta se domenila? Povedali smo, da je vlada odrekla kranjski deželi desetmilijonsko posojilo, sklenjeno v de- želnem zboru ter da so klerikalci radi tega v največji zadregi. V škrpih so in vlada bo znala izkoristiti njihov položaj. In zato je nevarnost tu, da dobijo Lahki z lahkoto svojo fakulteto, mi pa prazne obljube! Šu- steršič že tako cinca in menca, da ne kaže nič dobrega — — — Če vlada dovoli kon- čno ono veliko posojilo Kranjski, pa uteg- nemo trpeti v vseučiliškem vprašanju!

Miklavžev večer! — Glas iz obči- stva, priobčen v zadnji številki »Soče« je vzdramil Miklavža in takoj nam je poslal obširnejše poročilo s prošnjo, naj ga še ne priobčimo v celim obsegu, radi tega le na kratko:

Miklavž pride z običajnim sprem- stvom prvo v Trgovski dom in sicer že v **ponedeljek 5. decembra** t. l. točno ob 5. uri popoldne; s seboj prinese darila le za male otroke, ki jih je že tako zadosti.

Darila, lepe nauke in zlate resnice za velike otroke prinese pa v **sredo 7. de- cembra** t. l. ob 8 1/2 zvečer k Jeleni s spremljevanjem vesele godbe — a najbrž brez angeljev, — (ker pride v gostilno! Op. hudomušnega stavca).

Na koncu svojega poročila pravi Mi- klavž jako resno: »Čujte in pripravite se, kajti čudna so božja pota«. To zveni skrivnostno, a prinese gotovo udeležem- cem kako presenečenje ali kaj sličnega. Najlepše Miklavževe pozdrave izročamo na tem mestu vsem njegovim ljubim otro- čičem.

Kranjski klerikalci trosijo ljudski de- nar v širjenje klerikalizma tudi izven Slo- venije. Kranjska klerikalna »Zadružna zveza« je dala nekaj milijonov slovenske- ga kmečkega denarja klerikalnim zadrugi- nim organizacijam v Dalmaciji. V odvis- nosti slov. klerikalcev so torej one zadrugi, ki propadajo in v odvisnosti so tudi prizadeti voditelji njihovih; ti pa so ravno- oni štirje poslanci iz Dalmacije, ki so iz- stopili iz »Zveze južnih Slovanov!« Bo- lijo se kraha in vrniti ne morejo denarja — zato morajo pa na Dunaju delati tlako dr. Šusteršiču. Najžalostnejše na tem je to, da izgubijo slov. kmetje kar milijone za 4 klerikalne poslance iz Dalmacije.

Umrl je v Zaloščah pri Dornbergu zdravnik dr. Ferdinand Rojic. Dosegel je starost 70 let.

»Gorica« in sodniki. — V dolgove- nem članku odgovarja »Gorica« »Edino- sti« na članek o sodnikih, ki je reagiral na nesramnosti »Prim. lista«, kateri je pona- tisnil izbruhe dr. Šusteršiča v kranjskem zboru na sodnike ter dostavil, da Šuster- šičeve besede veljajo tudi za sodnike pri nas. — Lažnjiva Gregorčičeva »Gorica« ni mogla drugače kot da se je zaletela tudi ob tej priliki v »Sočo« — češ, glejte, tudi »Soča« je proti sodniškemu stanu, tudi »Soča« je obrekovala in sumničila ves sodnijski stan.

»Gorica« pravi, da je pisala »Soča« dne 31. oktobra 1898. tako-le:

»O sodnih uradnikih. Minister je prepovedal sodnikom očitno vmešava- nje v strankarske boje, ker trpi ugled stu- nu in justice same. Ako je ta prepoved kje drugje na mestu, je gotovo tudi pri nas na Primorskem.«

Na to dostavlja falzifikator smisla »Sočine« notice iz leta 1898. — — — »da je »Soča« pavšalno sumničila in obrekovala ves sodnijski stan«. Čitatelj mora dobiti utis, da je »Soča« tako pisala **proti slovenskim sod- nikom!**

Sedaj pa čujte, kako se glasi notica iz »Soče« 1. 1898. v celoti!

»O sodnih uradnikih. — Minister je prepovedal sodnikom očitno vmešavanje v strankarske borbe, ker trpi ugled stanu in justice same. — Ako je ta prepoved kje drugje na mestu, je gotovo tudi pri nas na Primorskem. — Kdo se ne spominja škan- dalozne lahonske demonstracije 22. marca leta 1897. proti Slovincem? Takrat je ko- rakal v družbi demonstrantov tudi jeden sodni pristav, ki je mahal s klobu- kom kakor obseden in kričal. Kaj? Noče- mo trditi, da je kričal z drugimi vred »Porch! ščavi! M— a ai ščavi! Fora i ščavi!«, tudi nočemo reči, da je prepeval »Lasse pur che i canti e subi« — ker bi tega dokazati ne mogli — ali kričal je ka- kor divji in mahal s klobukom iz radosti, ker je bil izvoljen dr. Verzegnassi in ne grof Alired Coronini. — Drugi dan je bil isti mož sodnik Slovincem! Ali ni to gorostasnost, ki nima para? Kako naj stopi Slovincem z mirnim srcem pred ta- tega sodnika? Danes je isti pristav — na- mestnik državnega pravdnika v Trstu in dela zatožbe proti Slovincem! — — —

Tako je pisala »Soča« 31. okt. 1898, nesramna lažnjivka »Gorica« pa je priob- čila iz one notice samo prva dva stavka ter podtaknila naši notici pavšalno sumničenje in obrekovanje slovenskih sodnih uradni- kov!

Sleparko in falzifikatorico smo tu zo- pet razkrinkali. Tako **nepošteno** se boju- jejo klerikalci proti »Soči«. Tako delajo pač le sleparji in podli izprijenici!

Šolska poslopja v Gorici, v katerih sta nastanjeni gimnazija in realka, so taka, da je zadnji čas, da se zgradijo nova pri- merna poslopja, ki bodo odgovarjala v vsakem oziru vsem potrebam in zahte- vam, ki se jih stavi gledé takih stavb. Dr- žavni poslanec goriškega mesta Ušaj je v tej reči stavljal v parlamentu dve interpe- laciji.

Otvoritev letošnje zimske sezije v Bohinju. — Je že tu! Je že zapraznovala in se nastanila v Bohinju v snežno-čisti hermelin odeta zimska kraljčina. In višnji Triglav in Bogatin, Rodica in Možic, Črt in Črna prst in vsi drugi sosodje in ču- varji romantične Bohinjske doline, vsi so oblekli nove praznične obleke, da počaste svojega gosta ob letošnjem ranem priho- du.... Kot prenovljen je Bohinj! Mirno- tiha slovesnost snivajoče narave ga nav- daja in ves je poln čarobne luči in veli- častnega sijaja — solčnega....

Da bodo mogli prijatelji zime lažje obiskovati naš tržaški »Semering«, se je odločilo c. kr. ravnateljstvo državne že- leznice v Trstu tudi letos upejlati poseb- ne zimske športne vlake ob nedeljah in praznikih po dokaj znižanih cenah. Prvi vlak bo vozil v **nedeljo t. j. dne 4. decem- bra**, iz Trsta odide ob 6. uri zjutraj in pride v Bohinj ob 9.40 dopoldan. Vračal se pa bo iz Bohinja ob 8.36 zvečer in dose- pe v Trst ob 11.40 po noči. Poleg tega se bodo enako kot lani izdajale v letošnji zimski seziji zimsko-športne karte za čla-

ne raznih društev, ki bodo veljavne za tri dni.

Za zimski šport se je letos v Bohinju po izkušnjah prejšnjih let marsikaj popra- vilo. Sankališče »Belvedere« se je izdatno izboljšalo. Poleg njega nasproti Buffet-u se je zgradila posebna čakalnica, ki bo kurjena, poleg tega se bodo v kratkem za- znamovale razne gorske ture za turiste in športovce za vožnjo s smučmi z zimskimi markacijami. Tudi za sankarje je vse kar najbolj preskrbljeno. Nabavila se je nova množina sank, ki se bodo izposojevale; poleg tega pa se tip »Bohinjske sanke« lahko tudi kupi v Bohinjski Bistrici.

Da se preprečijo nevarnosti, je letos strogo prepovedano voziti se po sank- ališčnem tiru 3 Bobsgliesh ali Bobisy in se je uredilo tako, da se bodo vozili slednji, po novi poti na Ravne ki bo ob enem tudi dovoljna pot k sankališčnemu startu. Vremenska poročila se bodo objavljala točno po časopisih, poleg tega jih bo de mo- goče čitati na vsaki železniški postaji ob sredah, četrkih in sobotah ter bodo pri- bita na vidnih krajih.

Izseljevanje. — Tudi iz naše dežele odhajajo ljudje s trebulom za kruhom čez morje v Ameriko. V zadnjem času se opa- za pogosto izseljevanje iz Furlanije. Te dni jih je odšlo več iz Turjaka. Vaška go- dba jih je spremila na postajo v Št. Peter- Turjak ter jim godla v slovo; prišlo je ž njo jako mnogo ljudstva, da se poslovi od svojih rojakov, ki gredo v daljno Ameriko iskati si boljšega kruha.

Dne 28. t. m. je odšlo v Ameriko iz Ogleja, Červinjana in Terca 185 oseb.

V poročilu o Sokolski veselici na Kri- žadi, priobčenem v soboto, se je urinila pomota. Tam je rečeno, da je pelo bralno društvo iz Kožbane, pa je pelo bralno dru- štvo iz Kozane, kar je s tem popravlje- no.

V Št. Andrežu je izvoljen za župana g. Andrej Lutman, ki županjuje v občini 11 let.

V tukajšnji bolnišnici usmiljenih brat- tov prebiva že dlje časa bivši župnik v Marijani don Fr. Cengerle. Te dni je do- segel starost 90 let; starček je še pri do- brem zdravju.

Obtožnico k neki razpravi je priob- čila »L'Eco« dne 10. avgusta t. l., to je nekaj dni poprej, nego se je vršila raz- prava. Odgovorni urednik je bil radi tega pred okrožno sodnijo obsojen na 10 K globe.

Vojaško veteransko društvo v Gorici bo imeo 4. t. m. ob 11. dop. v hotelu »pri pošti« svoj redni občni zbor.

Bicikelj je prodajal v Gorici na Korsu neki Marko Fain iz Turjaka. Bicikelj »Su- perba«, ki ima številko 11933, mu je za- plenila policija.

V pretepu je bil ranjen v trebuh 25 letni Josip Kosovel v Črničah. Prinesli so ga v goriško bolnišnico.

Neka babica in neka stara mati ne- kega otroka, ki je umrl tri dni po rojstvu, sta bili klicani pred tukajšnjo okrožno sod- nijo radi krivde na smrti onega otroka. Otrok je bil šibek. Stara mati mu je ho- tela dati nekaj sirupa, dala mu je pa neko drugo reč, katero je bila pustila babica na mizi. Zdravniki so konstatirali, da je ot- rok res umrl, ker je vžil ono, kar mu je dala stara mati, ali umrl bi bil vsejedno, ker je bil šibek. Sodnija ju je oprostila ob- tožbe.

Ponočni pevci. — Dva fanta E. Č. in A. U. iz Št. Petra sta prepevala po Gorici po noči ter tako kalila nočni mir. Prijeli so ju redarji in fanta sta dobila za lepo petje lep dar: po 48 ur »pržona«.

Aretilali so v Gorici nekega Ivana luno, ki je izgnan iz Gorice pa se vedno vrača.

Orožniku se je zoperstavljaj neki 16 letni Karol Štekar v Cerovem. Poklicali so bili orožnika na pomoč, ker je fant raz- bijal po hiši in grozil. Fant se je zoper- stavljaj, ali orožnik ga je ukrotil ter odve- del v zapore v Gorico, kjer je fantič naj- brže kesa, da je uganjal neumnosti doma.

Radi tatvine so prijeli na meji v Kr- minu nekega 29 letnega Filipa Carestia iz Italije. Ta laški mož iz Italije je delal na Reki pri nekem krojaču. Tam je pobral par izgotovljenih oblek ter blaga za 400 K, potem jo je popihal proti domovini. Roka pravice pa ga je ujela tik ob meji ter ga posadila v goriške zapore. Taka draginja je za vse reči; pa si je mož hotel pomagati, in ker se še piše »Carestia«, je sodil, da

se že sme preskrbeti vsaj proti draginji oblek in blaga, ali pravica je drugačnega mnenja in »Carestia« bo moral občutiti »draginjo« v »przonu«.

Sokolski vestnik.

Podgorski »Sokol« je dobil sedaj novo orodje in sicer: drog, bradljo (4 m dolgo), kozo in konja. — Bratje! zadržajte sedaj pridno k telovadbi, širite prekrasno sokolsko idejo, bodite ponosni, da ste Slovenci! Na zdaj!

Telovadno društvo »Sokol« v Ajdovščini priredi prih. nedeljo 4. t. m. »Miklavžev večer«. Na vsopredju bode igra, deklamacija, telovadba naraščaja in nastop Miklavža. Ker je vsopred sestavljen nalašč za otroke, se vabijo stariši, da se vdeležijo te prireditve in pripeljejo seboj svoje otroke. Kdor želi obdarovati svoje otroke potom Miklavža, naj pošlje dotični dar do nedelje opoldne v trgovino Dolenc, ali kakemu izmed obornikov.

Začetek zabave ob 4. uri pop.
Vstopnina 20 vin., sedeži 20 vin., Otroci v spremstvu starišev so prosti.

Zveza narodnih društev.

Podporno društvo »Naprej« v Dornbergu bo imelo v nedeljo dne 4. decembra izvanredni občni zbor.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Trgovine z jestvinami v Gorici bodo ob nedeljah 4., 11. in 18. t. m. odprte od 8. ure zjutraj do opoldne.

Klobuki bodo tudi dražji. — Tovar-narji, ki zdelujejo klobuke, so se sešli na Dunaju ter sklenili povišati cene klobukov, češ, da se vedno podražuje blago, iz katerega se izdeljujejo klobuki; zlasti dražji bodo takozvani »dunajski klobuki«.

Politični pregled.

Poslanska zbornica je sprejela v torek celo vrsto resolucij, katere je stavil draginjski odsek. — Zanimivo je, da se je sprejela resolucija za gradnjo znanih kanalov v Galicijo z 257 proti 128 glasovom. To je bila demonstracija proti Bienenrthu in Bilinjskemu, ki se branita gradnje. Nato se je pričela debata o predlogih draginjskega odseka glede uvoza argentinskega mesa. Minister Weisskirchner je izjavil, da je vlada za uvoz gotove množine argentinskega mesa do 31. dec. 1911. — Poslanec Kočevčarjev, knez Auersperg je trdil, da ni mesne draginje.... Došlo je med njegovim govorom do silnih demonstracij socialističnih poslancev. Za Auerspergom je govoril posl. dr. Lecher, ki je ostro napadal trgov. ministra, kateri še vedno ne ve, ali bi naj bil minister ali pa dunajski župan. Debata se danes nadaljuje. — Zanimivo je odkritje v Weisskirchnerjevem govoru, da obstoje med avstrijsko in ogrsko vlado tajni dogovori glede uvoza mesa. Dr. Lecher je izjavil, da so ti dogovori morda obvezni za vlado, nikakor pa ne za parlament. Socialisti bodo zahtevali, da se ti dogovori preloži.

Govorniki o draginji so tudi včeraj imeli daljše govore. Agrarci agitirajo proti predlogu draginjskega odseka radi uvoza argentinskega mesa, ali predlog bo najbrže sprejet. Danes se nadaljuje debata. Ni upanja, da bi prodri soc. demokratični minoritetni predlog, da se določi za uvoz argentinskega mesa neomejen čas. Agrarno stališče je zastopal Roškar, dr. Kramar je svaril agrarce, naj ne napenja preveč strune, da ne poči.

»Slovanska Enota.« — Pogajanja glede reorganizacije »Slovanske Enote« so imela prvi povoljen uspeh. Tako poroča »Slavisches Tagblatt«.

Spravna pogajanja med Čehi in Nemci se bodo vršila sedaj na Dunaju. Pred-

sedoval bo baje ministerski predsednik baron Bienenrth.

Govorj nemškega cesarja. — V nemškem državnem zboru so vložili socialni demokrati interpelacijo proti govoru cesarja ob raznih prireditvah, posebno proti onemu govoru v Königsbergu, v katerem se je postavil govornik kot instrument gospodov in izjavil, da je on po božji milosti vladar. Interpelacijo je utemeljeval poslanec Leдебour. Omenil je v njej, da se je že l. 1908. pečala s cesarjevimi govori posl. zbornica, in da je imel takratni nemški kancelar nalog, naj po svoji moči vpliva na to, da ne bo več cesar toliko govoril. Ker pa nima cesar več nobenega takega svetovalca, je pozabil na dobre sklepe in začel — zopet govoriti.

Dolgovi kraljice Marije Pije. — Portugalski finančni minister je izjavil, da je izvedela provizorična vlada, da se je potratna Marija Pija, stara mati bivšega portugalskega kralja, zadolžila v zadnjih letih pod jamstvom takratne vlade pri raznih bankah za 1. 250.000 mark. Finančni minister namerava odtrgovati kraljici od letne penzije, katero ji je dovolila sedanja vlada, toliko časa primerne zneske, da bodo plačani vsi njeni upniki.

Angleški kralj Jurij proti Manuelu. — Bivši portugalski kralj Manuel se radi tega ni hotel stalno naseliti na Angleškem, marveč si je izbral Belgijo za svoje bivališče, ker se izrazil angleški kralj proti Manuelu, češ, da je on s svojim postopanjem bolj škodil monarhističnim interesom kot pa revolucija sama.

Konzistorij v Rimu. — V cerkvenih rimskih krogih se govori, da se bo vršil v kratkem kardinalski konzistorij, na katerem bo govoril papež proti modernizmu in proti spominskim slavnostim o priliki 40 letnega obstanka italijanskega kraljestva.

Pretepen angleški minister. — Ko se je vračal iz nekega shoda v Bradfordu angleški minister Churchill domov, ga je napadel navdušen pristaš ženske volilne pravice s pasjim bičem. Napadalec so aretirali.

Razne vesti.

Ženska umorila svojega ljubčka. — V Trstu je umorila 25 letna Marija Rossi 33 letnega R. Zadnikarja, elektrotehnika, s katerim je imela ljubavno razmerje več časa, pa jo je hotel sedaj zapustiti. Javila se je sama policiji.

Protj laškimi napadalcem Slovencev v Trstu 4. sept. t. l. je pričela kazenska razprava v torek. Razprava pa je preložena, ker je glavna priča Demarco bolan. Obtoženci so sami mladi fantiči.

Koliko stane izobrazba dolarških princinij. — Gospa Emily Ladenbur, najboljša jahalka v Ameriki, zahteva od svojega očeta, da mora prispevati skozi štiri leta z letnimi 68.000 mark za izobrazbo njene hčerke. Mlade hčere bogatih ameriških milijonarjev se hodijo izobraževati v Pariz in London. Taka izobrazba stane na leto kakih 400.000 mark. Družini Astor in Gould izdajajo na leto 160.000 mark za izobrazbo svojih hčerk. Mlada hčerka večkratnega newyorškega milijonarja ima svoje konje v lastnem hlevu in celo nadstropje ji služi kot stanovanje.

Bratovska ljubezen. — Slušatelj moskovskega vseučilišča Cisaričev je v vlak ustreliš svojega brata, ki je bil neozdravljivo bolan in čegar bolečine ni mogel več gledati. Pred poroto je bil oproščen.

Poslanec znorel. — Na Reki je znorel ogerski državni poslanec dr. Adam Lipcsey, glavni urednik znanega ogerskega humorističnega lista Borszem Janko.

Kotiček za zrakoplovce. — Zrakoplovec Delage in poročnik Maillots sta letela na enem zrakoplovu iz Etampes-a v Blois in nazaj. V treh urah in eni četrti sta napravila 200 km. Dosegla sta rekord, kar

se tiče letanja s pasazirji. Na zrakoplovnem polju Chalons na Francoskem je dosegla zrakoplovka Marija Marvingt rekord med ženskami, ostala je namreč s svojim letalnim strojem 53 minut v zraku. Dobila je zato femina-pokal, dragocen kazarec v dar.

Roparski morilec aretiran. — Pred dvema letoma je bil v Devinu na Nemškem ustreljen lekarnar Viljem Rathpe. Policija je dognala, da sta bila storilca privatni detektiv Artur Kitter in trgovec Oton Knetelius. Prvi je bil koj aretiran, drugi pa komaj sedaj in sicer v Petropolis-u v Braziliji.

Kneginja Chimay Ta oobče znana ženska se je pisala s svojim dekliškim imenom Klara Ward, bila je ameriška milijonarka iz Detroit v državi Michigan. Svojega prvega soproga, kneza Chimay-a je zapustila po sedemletnem zakonu in ušla s ciganskim godcem Rigom. Tudi tega moža, ki je njej na ljubo zapustil v ogerski pustah ženo in otroke, se je naveličala in se poročila z Italijanom Ricardijem. Sedaj se pa misli ločiti od njega, ker je zaljubljena v svojega šoferja. Kneginja Chimay je bila svoj čas krasotica, no sedaj je debela matrona, ki pa ima še vedno mlado srce.

Pretrsljiv dogodek v menažeriji. — V neki berolinski menažeriji nastopa že delj časa močni krotilec, Karl Mayer. Neka levinja ga ni mogla trpeti. Pri predstavi se je zakadila v njega, nastala je borba med levinjo in orjakom, ki je slednjič vendar prevladal razjarjeno žival. Ker mu je občinstvo ploskalo, se je prikloni in v tem trenutku je skočila levinja nanj in ga precej razmesarila. Ostal je pri življenju, toda dolgo časa se mu bo treba zdraviti.

Eksplodija v vojašnici. — V artilerijski vojašnici v Piacenzi (Italija) je eksplodirala artilerijska patrona, ki je zahtevala dve žrtvi. Trije drugi vojakci so težko ranjeni.

Po Tolstojevem pogrebu. — Policija je zaplenila vse kinematografske posnetke Tolstojevskega pogreba, ker se boji, da bi se vršili izgrede po vsaki predstavi, pri kateri bi se kazalo Tolstojev pogreb.

Pasja steklina v Bosni. — Steklina v Bosni se je tako razširila, da je zadobila že značaj epidemije. Sanitetne oblasti se trudijo, da se ta pasja bolezen še bolj ne razširi. V Kotorskem je ugriznil stekel pes štiri osebe, več psov in več govedi.

Cela občina pod vodo. — Vsled velikega viharja na Kaspiškem morju je cela občina Birječakosa pod vodo.

Berolinski mestni magistrat je sklenil zvišati pasjo takso od 20 do 30 mark, to pa radi tega, ker je vedno več psov v Berlinu.

Operacija španskega kralja. — Španski kralj Alfons se je dal v francoskem mestu Bordeaux operirati. Kakor znano, ima španski kralj ponavljajočo se ušesno bolezen.

Dunajski hotelirji so napravili poučno potovanje v London, kjer ostanejo kakih šest dni. Namen tega potovanja je pregled londonskih uprav v hotelih, in propaganda za avstrijske naravne lepote, katere se bodo kazale ob tej priliki v kinematografskih predstavah. Udeležencev je kakih 150.

Velik neporavnan račun za plin. — Pred lizbonsko sodnijo se bo vršil v kratkem proces, katerega je naperil tanošnji plinov zavod proti bivši portugalski kraljici radi neporavnane računa v znesku 76.000 mark samo za uporabo plina. Svota je razumljiva, ako se premisli, da ta potratna ženska ni plačevala plina za svojo palačo že od leta 1900.

Samomor v ječi. — Pred nedavnim časom je bil aretiran v Budimpešti Julij Vigyajo, ki je s pomočjo svoje ljubice izsiljeval iz ljudij denar. V celici se je pa obesil. Dobili so ga mrtvega.

Obsodba poštnih roparjev. — Spomladi so se priplazili na vidensko pošto v Italiji trije roparji, ki so umorili službočega uradnika. Sedaj so bili obsojeni: Bares na 30 let ječe in 72 lir globe, Tuharo na 28 let, 1 mesec in 25 dni ječe in Marina na 14 let in 9 mesecev ječe.

Pesni sibirskih kaznjencev. — V Berlinu prepeva neka ruska družba iz Tiflisa v gledališču pesni sibirskih kaznjencev. V početku je nemška cenzura sploh prepovedala te pesmi, potem se je udala pritisku, dovolila sicer prednašanje pesni, toda ne v kaznijski obleki v verigah. Pevci nastopajo v kmečki obleki. Celo na Ruskem je dovoljena kaznijska obleka pri tej točki, na Nemškem pa ne. Sicer so pa pesni same globoko vplivale na vse udeležence, in tragične melodije so jim odprle vpogled v nesrečno življenje političnih kaznjencev na Ruskem.

Skladišče bencina v ognju. — V Nobelshofu pri Karlshorstu na Nemškem je veliko skladišče bencina. Unelo se je in strašansko počilo. Nastal je velikanski zubelj. Daleč po okolici so se stresle hišne stene. Berolinski ognjegasci so pomagali a rešiti niso mogli ničesar. Škoda je cenjena na poldrugi milijon mark.

Vlaka trčila na Angleškem. — Blizu Liverpoola pri postaji Ormskirk je trčil škodski ekspresni vlak v neko lokomotivo, ki je odletela na sosednji vsopredni tir; v to ležečo lokomotivo se je kmalu na to zadel drug vlak. Samo 1 potnik je rbit. Več jih je seveda težko ranjenih, mnogo vozov pa poškodovanih.

Književnost.

Dr. V. Korun. — Spake. Satire amoreske in drugo. Natisnila in založila Kleinmayer & Bamberg v Ljubljani. Strani 182. Pisatelj je izbral v tej na novo izišli knjigi 16 svojih črtic ki so pisane precej zabavno. V mnogih prevladuje pikra satira. »Snujem novo društvo« in »Kandidam« sta dve zelo prikupljivi črtici. Kdo se hoče v teh dolgočasnih zimskih večerih zabaviti z lahkim in zabavnim čitvom, naj vzame Korunove »Spake« v roke in ne bo mu žal! Knjigo priporočamo!

Dobiva se tudi v knjigarni v Trgovskemu domu. — Glej inserat!

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 40 vin. Ako je oglas obsenejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na delci (in celo v mestu) ni bilo ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majbna.

Spretnaga krojaškega pomočnika

sprejme takoj Ivan Golob, krojaški mojster v Solkanu.

Fran Novak, brivec Gorica, Gosposka ulica št. 9. se priporoča sl. slov. občinstvu v mestu in na deželi. Postrežba točna in čista. V zalogi se dobijo razne teatletne potrebine po zmernih cenah. Prevzema tudi vsa lasničarska dela ter kupuje zmešane ženske lase od K 12 naprej kg.

Dobro ohranjen čevljarski stroj — se proda ceno. — Naslov v našeni upravnistvu.

Mlin v najem

se odda takoj.

5 tččajev.

Prilika za trgovino z žitom in moko.

Vprašanja na

Jos. Kogovšek v Idriji.

HALO! — Kar Hagenbeck med zverinami, to tvrdka Medved med klobuki, čevlji in oblekami!

Cene za mesec december:

Zimska obleka kron 25' —
suknja " 23' —
čevlji "OHIO" " 12' —
klobuk " " 2'50